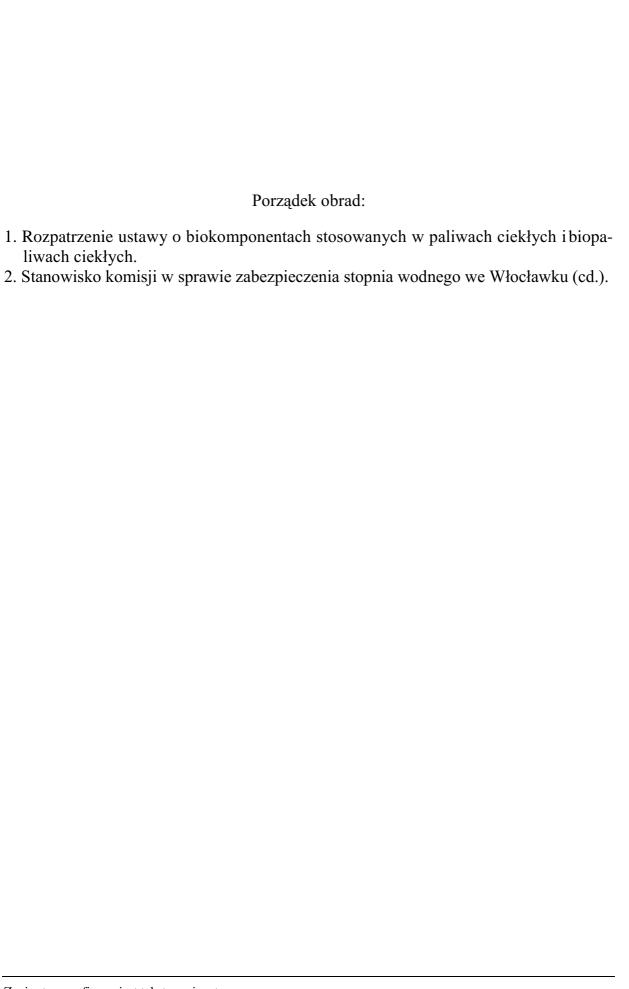

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny (943)

73. posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska w dniu 9 października 2003 r.

V kadencja

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Adam Graczyński)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Otwieram posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska.

Tematem posiedzenia jest rozpatrzenie uchwalonej przez Sejm na pęćdziesiątym ósmym posiedzeniu w dniu 2 października 2003 r. ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych – druk senacki nr489.

Chciałbym bardzo serdecznie powitać panie senator i panów senatorów. Witam również zaproszonych gości. Chciałbym szczególnie gorąco powitać panią Darię Oleszczuk, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pani minister po raz pierwszy bierze udział w posiedzeniu komisji senackiej, bardzo serdecznie ją witamy. Witamy także przedstawicieli innych urzędów administracji centralnej, a szczególnie przedstawiciela UKIE.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, można przyjąć, że pani minister wraz z osobami towarzyszącymi reprezentuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jest również dyrektor departamentu w Najwyższej Izbie Kontroli, pani Teresa Warchałowska, którą bardzo serdecznie witam. Jest także zastępca głównego inspektora Inspekcji Handlowej, pan Bogumił Ciaś, i przedstawiciel UKIE, pani Magdalena Węglarz.

Proszę Wysokiej Komisji, przypomnę losy drugiej, kolejnej wersji ustawy o biopaliwach. Chciałbym poinformować Wysoką Komisję, że po debacie Senat przyjął piętnaście poprawek do tej ustawy. Wraz z panią senator Klepacz uczestniczyłem w posiedzeniu sejmowej komisji nadzwyczajnej i z tych piętnastu poprawek sejmowa komisja nadzwyczajna zaakceptowała czternaście, czyli nasze poprawki – poza tą jedną kontrowersyjną, mówiącą o pięcioletnim okresie przejściowym – zostały przyjęte.

Nim przejdziemy do procedowania, chciałbym poinformować Wysoką Komisję, że o 9.00 rozpoczynają się obrady Senatu. Jeśli zakończymy posiedzenie komisji określonymi wnioskami, wtedy nie będziemy się zbierać po zakończeniu obrad Senatu. Gdyby to jednak nie nastąpiło, to będziemy kontynuować posiedzenie komisji bezpośrednio po zakończeniu obrad.

Przystępujemy do rozpatrzenia ustawy i bardzo proszę panią minister Darię Oleszczuk o wprowadzenie.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący. Bardzo mi miło słyszeć te sympatyczne słowa, które zostały powiedziane, zwłaszcza że jest to mój debiut w Senacie, jeszcze raz dziękuję bardzo.

Ustawa o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych została uchwalona przez Sejm 2 października. Jest ona inicjatywą poselską, regulującą zasady wytwarzania i magazynowania biokomponentów stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych oraz obrotu nimi, zasady wykorzystywania surowców rolniczych do wytwarzania biokomponentów, zasady odpowiedzialności i obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu biokomponenty, wymagania jakościowe dla biokomponentów oraz zasady monitorowania rynku biokomponentów. Ustawa reguluje kwestie zezwoleń na wytwarzanie lub magazynowanie biokomponentów, umów kontraktacji i dostawy, wymagania dotyczące produkcji i obrotu biopaliwami ciekłymi, kary pieniężne za nieprzestrzeganie przepisów ustawy i bardzo istone dla tej ustawy przepisy przejściowe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Ja chciałbym już w tej chwili zadać pani minister pytania. Czy ta ustawa w tym kształcie, w jakim ją otrzymaliśmy z Sejmu, jest już pani zdaniem ustawą doskonałą? Czy rząd ma może pewne propozycje czy uwagi do tej ustawy, skoro jest to projekt posdski?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Panie Przewodniczący, trudno powiedzieć, że projekt tej ustawy jest projektem doskonałym. Jest projektem, który został uchwalony, i sądzę, że prace rządowe... Na tym etapie więcej propozycji dotyczących tego projektu ustawy my nie mamy.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Chciałbym podziękować pani minister.

W takim razie proszę przedstawicielkę Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zabranie głosu.

Wczoraj zwróciłem się do UKIE z prośbą o opinię dotyczącą tej ustawy w brzmieniu, w którym otrzymaliśmy ją z Sejmu.

Bardzo proszę.

Specjalista w Departamencie Prawa Europejskiego w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Magdalena Węglarz:

Jeśli chodzi o ustawę o biokomponentach, która została uchwalona 2 października, pozostają pewne zastrzeżenia co do jej zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Najpoważniejsze zastrzeżenie dotyczy art. 22, który mówi, że do 30 kwietnia 2004 r. biokomponenty mogą być produkowane wyłącznie z surowców rolniczych zebranych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Taki zapis stanowi póśrednią barierę, jeśli chodzi o przestrzeganie fundamentalnej zasady swobody przepływu towarów oraz zasady niedyskryminacji, ponieważ spowoduje, iż do 30 kwietnia 2004 r. kontraktacji będą podlegały jedynie surowce pochodzące z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czyli de lege nie będzie można kontraktować surowców pochodzących z innych państw członkowskich. Spowoduje to taką sytuację, że ze względu na art. 9 ust. 4, który statuuje wymóg pięcioletniego okresu trwania umowy kontraktacji, przez następne pięć lat rynek będzie nasycony biokomponentami pochodzącymi z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zatem po 1 maja 2004 r. osoby, które zajmują się wytwarzaniem surowców nadających się do produkcji biokomponentów, a pochodzą z innych państw członkowskich, nie będą mogły uczestniczyć w tym rynku, ponieważ on nasyci się w tym okresie. W związku z tym, że Komisja Europejska również zwróciła uwagę na ten przepis w projekcie ustawy, musimy z całą stanowczościa podtrzymać nasze stanowisko, że obecne brzmienie art. 22 powoduje jego niezgodność z prawem Unii Europejskiej.

Jest jednak pewna możliwość wyjścia z tej sytuacji dzięki wprowadzeniu w przepisach końcowych przepisu czasowego, który dotyczyłby wejścia w życie art. 9 ust. 4, mówiącego o minimalnym pięcioletnim okresie trwania umowy kontraktacji. Jeśli przepis ten, czyli art. 9 ust. 4, wszedłby w życie od 1 maja 2004 r., czyli dopiero z dniem 1 maja 2004 r. byłby obowiązek zawierania umowy kontraktacji na okres co najmniej pięciu lat, zniknęłaby ta pierwotna niezgodność z prawem Unii Europejskiej. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.

Rozumiem, że to jest jedyne, podstawowe zastrzeżenie Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej?

Specjalista w Departamencie Prawa Europejskiego w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Magdalena Węglarz:

To jest zastrzeżenie podstawowe, ale mamy pewne drobne zastrzeżenia dotyczące na przykład sformułowania definicji. W maju bieżącego roku została bowiem uchwalona dyrektywa 2003/30 Unii Europejskiej mówiąca o promowaniu paliw zawierających biokomponenty, ale termin jej implementacji upływa pod koniec 2004r.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Do końca 2004 r.?)

Tak. Dlatego w tym momencie, że tak powiem, możemy z tych zastrzeżeń zrezygnować, licząc na to, że do końca 2004 r. nastąpi modyfikacja tej ustawy, jeśli chodzi o zakres definicji, i zostanie ona zharmonizowana z dyrektywą. Tak więc na razie zastrzeżenie bezwzględnie podtrzymywane dotyczy art. 22. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Ja może jeszcze dodam pewne wyjaśnienie. Ponieważ była niejasność dotycząca charakteru dyrektyw Unii Europejskiej, tego, jakie one mają znaczenie, czy obligatoryjne,

czy też nie, wystąpiłem do Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej z prośbą o ostateczne wyjaśnienie tej kwestii i chciałbym członków komisji poinformować,że dyrektywa ma charakter obligatoryjny co do celu, metody działania i środki mogą zaś być dowolne, nie są one określone precyzyjnie w dyrektywie. Tu jest pewna swoboda wyboru przez dane państwo.

Przyjmuję pani wyjaśnienia, ale dodatkowo musiałem poinformować Wysoką Komisję, że dyrektywa obliguje państwo członkowskie co do celu, osiągnięcia pewnych zadań, ale metoda i droga postępowania nie muszą wynikać z dyrektywy.

Bardzo proszę o opinię Biuro Legislacyjne.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Sulkowska:

Wysoka Komisjo, Biuro Legislacyjne nie zgłasza technicznych i legislacyjnych zastrzeżeń do ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.

Mieliśmy okazję zapoznać się z obszerną opinią Biura Legislacyjnego, więc jesteśmy w pełni poinformowani.

Dziękuję za prezentację tej ustawy, za wystąpienia.

Zwracam się do pań senator i panów senatorów, czy mają państwo pytania, wnioski legislacyjne – mogłyby w tej chwili być trzy. Być może będziemy szli w kierunku przyjęcia tej ustawy bez poprawek. Czy ewentualnie ktoś byłby gotowy przejąć propozycje Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej?

Pani senator Sagatowska jako pierwsza, bardzo proszę.

Senator Janina Sagatowska:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja chciałabym zapytać wprost panią minister: czy rząd popiera tę ustawę w takim brzmieniu? Pani minister niestety bardzo na okrągło i enigmatycznie powiedziała to, co my wiemy, że została ona uchwalona, że to projekt poselski, że to, że tamto. My to już wiemy. Ja chciałabym zapytać wprost: czy rząd popiera tę ustawę w brzmieniu uchwalonym przez Sejm?

Przewodniczący Adam Graczyński:

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Bardzo proszę o odpowiedź, to jest fundamentalne pytanie. Proszę, Pani Minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Dziękuję bardzo.

Pani Senator, Wysoka Komisjo, rząd wyraził swoje stanowisko dotyczące poselskiego projektu w dniu 16 września i wyraźnie w tym stanowisku zostało powiedziane, że rząd popiera ten projekt.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Mamy wyniki głosowań Sejmu. O ile sobie przypominam, 340 posłów było za, kilkudziesięciu przeciw. Jeśli chodzi o podziały polityczne, to Platforma Obywatelska była w większości przeciw, a wszystkie kluby: SLD, Unia Pracy, Prawo i Sprawiedliwość i inne, poparły ten projekt.

(Głos z sali: Liga Polskich Rodzin była przeciwna...)

Tak, zgadza się. Ale ustawa została przyjęta większością 341 głosów.

Przyjmujemy fundamentalną odpowiedź pani minister, że rząd popiera tę ustawę w brzmieniu sejmowym i nie ma żadnych uwag do tego brzmienia sejmowego. Tego dotyczyło też moje pytanie na początku dyskusji. Dziękuję bardzo pani senator.

Pan senator Janowski, bardzo proszę.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Państwo Senatorowie! Szanowni Członkowie Rządu! Pani Mecenas!

Zadam pierwsze pytanie. Panie Przewodniczący, od dłuższego czasu obserwuję nieobecność posłów sprawozdawców podczas omawiania przez nas ustaw. To była inicjatywa poselska i myślę, że posłowie sprawozdawcy powinni być. Nie wiem, dłaczego ich nie ma. Będę wdzięczny za wyjaśnienie.

Drugie pytanie. To jest kolejne podejście, chyba czwarte, do tej ustawy, a jeszcze wcześniej były podejmowane próby. Wobec tego mam pytanie do pani minister: czy rząd nie mógł przejąć inicjatywy i dać projektu rządowego? Tu nawiązuję do pytania pani senator. Obawiam się, że znów okaże się, iż w ostatniej chwili prezydent będzie miał jakiś ważny argument, o którym teraz nie wiemy, i będziemy ten temat przerabiali po raz kolejny.

A teraz kilka bardzo konkretnych pytań. Art. 22 mówi o dacie 30 kwietnia. Ja nie jestem specjalistą z zakresu rolnictwa, ale wiem, że jeżeli coś będzie zasiane wiosną, to do 30 kwietnia po prostu nie urośnie. Więc czy my tutaj tworzymy jakąś fikcję? O co tutaj chodzi?

Kolejne pytanie: czy jesteśmy przygotowani do kontroli jakości biokomponentów oraz paliw, które będą zawierały biokomponenty? Wiem, że został złożony projekt ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych, to jest projekt z 19 września. Chciałbym zapytać, czy te dwie ustawy będą ze sobą współbrzmiały. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Jeśli chodzi o pierwsze pytanie, to zapraszaliśmy pana posła Kopcia, który był sprawozdawcą. Przepraszał, że nie może przyjechać, i zapowiedział, że na posiedzeniu komisji pojawi się pan poseł Sawicki, który jest nam doskonale znany właśnie ze swojej aktywności w obszarze biopaliw. Niestety, muszę stwierdzić, że ani poseł sprawozdawca, ani proponowany zastępca się nie pojawili, ale przyjmuję uwagę pana senatora. Dziękuję bardzo za tę uwagę.

Padły jeszcze pytania dotyczące stanowiska rządu i innych kwestii. Czy pani minister chciałaby wypowiedzieć się w tych sprawach? Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Senatorze! Wysoka Komisjo!

Odpowiem najpierw na ostatnie pytanie, dotyczące kwestii monitorowania i kontroli jakości biopaliw. Obie ustawy, zarówno przedmiotowa ustawa, jak i ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych, wejdą w życie z dniem 1 stycznia. W projektach poselskich była propozycja, żeby te ustawy weszły w życie z dniem 1 grudnia. Została jednak poparta nasza poprawka, żeby te ustawy weszły w życie z dniem 1 stycznia, tak żeby były zabezpieczone środki finansowe na kontrolowanie jakości paliw. Chcieliśmy, żeby to wszystko było zgodne. Panie Senatorze, to, żeby były zabezpieczone środki finansowe na kontrolowanie jakości biopaliw, było także podnoszone w wecie pana prezydenta.

Jeśli chodzi o drugie pytanie, dotyczące daty 30 kwietnia, to jest to, Panie Senatorze...

(Senator Mieczysław Janowski: ...dzień przed wejściem Polski do Unii Europejskiej.)

Dokładnie tak, pan sobie sam na to pytanie odpowiedział. No, nie tworzymy fikcji prawnej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(*Przewodniczący Adam Graczyński*: Dobrze, pani minister odpowiada. Proszę bardzo, proszę kontynuować.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W zakresie, dokładnie tak. Jeśli chodzi o umowy kontraktacji, które zostaną zawarte, to ja nie widzę tego ograniczenia, żeby umowy te nie mogły być dalej realizowane. One będą zawierane i nie może być tak, że do 30 kwietnia... Tutaj chodzi właśnie o zawarcie tych umów, a potem będą one realizowane. Ponadto, proszę państwa, skala tego jest bardzo mała.

I jeszcze jeśli chodzi o propozycję Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, to sądzę – i myślę, że pani z Biura Legislacyjnego wyrazi swoje zdanie w tej kwestii – że wprowadzenie tego przepisu nie jest na tyle jednoznaczne, żebyśmy mogli to wyłączyć. Powinien być precyzyjny przepis przejściowy, określający, do jakich sytuacji to się stosuje.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo pani minister.

Czy pan senator jest usatysfakcjonowany odpowiedzią? Bardzo proszę...

(Senator Mieczysław Janowski: W części.)

To co jeszcze pana niepokoi, Panie Senatorze?

(Senator Mieczysław Janowski: Czy rząd nie mógł przejąć tego...)

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Chodzi o to, czy rząd nie mógł tego przejąć? Panie Senatorze, znamy decyzję pana marszałka, była szybka odpowiedź Klubu Parlamentarnego PSL i sądzę, że gdyby... Sądzę, że my jesteśmy od tego, o czym powiedział pan przewodniczący. My jesteśmy zobowiązani do wykonywania, do wdrażania przepisów unijnych i nasza reakcja byłaby bardzo szybka, bo nikt nas nie zwalnia z obowiązku wnoszenia projektów ustaw.

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję bardzo.)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator chciałby jeszcze coś dodać w tej sprawie?

Senator Mieczysław Janowski:

Chodzi mi o art. 22, Pani Minister. Proszę łaskawie zauważyć, że zdanie, które rozpoczyna ten artykuł, mówi, że do 30 kwietnia roku 2004 biokomponenty mogą być wytwarzane wyłącznie z... Tutaj nie ma mowy o kontraktacji, o czym pani wspomniała. Jeżeli chcemy ująć to w ten sposób, to powinniśmy to inaczej zapisać. Jeżeli słowo "wytwarzane" rozumiemy tak, jak je definiuje słownik języka polskiego, to należałoby tę kwestię widzieć tak, że to, co zostało zrobione do północy 30 kwietnia, zostało zrobione zgodnie z tą ustawą.

(Głos z sali: Właśnie.)

Czy taka jest intencja? Z pani wypowiedzi wynikało, że nie, że chodzi o to, co będzie zakontraktowane. Jeżeli mamy chronić polskich rolników i pomagać im, to ten zapis, w moim przekonaniu, nie jest dobry. I o to mi chodziło.

Panie Przewodniczący, ja już nie będę tego rozwijał, bo to wymaga szerszej analizy. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze. Rozumiem, że w tej chwili nasza największa wątpliwość dotyczy art. 22 i jego skutków.

Pani chciała zabrać głos, tak czy nie? Proszę bardzo.

Specjalista w Departamencie Prawa Europejskiego w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Magdalena Węglarz:

Ja chciałabym zabrać głos ad vocem tego, co powiedział pan senator à propos odesłania do ustawy o systemie kontrolowania i monitorowania jakości paliw ciekłych. Sekretarz KIE w kolejnych swoich opiniach zgłaszał postulat, żeby w ustawie o biokomponentach znalazło się odesłanie do ustawy o systemie kontrolowania i monitorowania jakości paliw ciekłych, ponieważ na jej mocy tworzy się system i dzięki odesłaniu biopaliwa będą podlegać systemowi, a samo odesłanie do przepisów o Inspekcji Handlowej jest naszym zdaniem niewystarczające.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Przepraszam panią, ale to nie jest prawda...)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Przepraszam bardzo panią minister, ale ja jeszcze nie udzieliłem pani głosu.

Kwestia odesłania do tej ustawy, która powstaje, stanowi nowy wątek. Sądzę, że stworzymy w Polsce dobrą ustawę o kontroli jakości paliw. Proponuję, żebyśmy wysłuchali... Dziękujemy za tę opinię pani z Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej i na tym byśmy ten wątek zakończyli. Proponuję, żebyśmy nie wprowadzali tej nowej kwestii łączenia tych dwóch ustaw, bo ona jest dla mnie oczywista. Ustawa o jakości paliw musi obejmować wszystkie paliwa, które będą dostępne na rynku: i te z biokomponentami, i te bez biokomponentów.

Pani się zgłaszała do dyskusji, proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Sulkowska:

Ja chciałabym się odnieść do uwagi przedstawiciela Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, dotyczącej treści art. 13 ust. 7, bo rozumiem, że o ten przepis chodzi. Proszę zwrócić uwagę na to, że cały art. 13 dotyczy biokomponentów, a nie biopaliw ciekłych, i ust. 7 mówi o kontroli jakości biokomponentów, czyli tego składnika, z którego dopiero jest wytwarzane biopaliwo. Więc ja tutaj mam pewne wątpliwości dotyczące tej uwagi.

(*Głos z sali*: Czy...)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Ja przepraszam, ale nie udzieliłem pani głosu. Uważam, że kwestię łączności tej naszej ustawy z ustawą o jakości biopaliw mamy zamkniętą.

Czy może w tej sprawie jeszcze coś ma pani do dodania?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tylko tyle chciała pani powiedzieć. Dziękuję bardzo.

Pani Minister, proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

W projektowanych artykułach, zarówno art. 13., jak i art. 21., jest mowa o kontroli biokomponentów, a nie biopaliw. Podzielam zdanie pani mecenas i nie do końca zgadzam się z opinią Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, ponieważ chodzi nie o te składniki.

Odnośnie do... Panie Przewodniczący, mogę?

(Przewodniczący Adam Graczyński: Bardzo proszę.)

Projektowany przepis art. 22 stanowi, że do dnia 30 kwietnia biokomponenty mogą być wytwarzane wyłącznie z surowców rolniczych zebranych na terytoriumRP. Powta-

rzam: wytwarzane. Dlatego powiedziałam, że nie jest to jednoznaczne, czy poprzez wyłączenie art. 9 ust. 4 osiągniemy cel, jakim jest całkowita zgodność z prawem unijnym.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.

Rozumiem, że takie jest stanowisko rządu w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Kto z państwa senatorów ma jeszcze jakieś pytania i uwagi, może wnioski o charakterze legislacyjnym?

Pan senator Bachleda-Księdzularz, bardzo proszę.

Senator Franciszek Bachleda-Księdzularz:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Mój wniosek jest następujący. Twierdzę, że na temat tej ustawy wiemy już dużo i należy się cieszyć, że dyrektywa Unii Europejskiej promuje biopaliwa jako paliwa, bo tak od początku one się nazywały. Dlatego myślę, że my dzisiaj możemy postawić tylko jeden wniosek, wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. A podczas debaty plenarnej powinny być ewentualnie dopracowane wszystkie stanowiska i wtedy jeszcze będzie można zgłosić jakieś uwagi. Dlatego stawiam wniosek, aby przyjąć ustawę bez poprawek.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo panu senatorowi za taki wniosek.

Czy ktoś z państwa senatorów ma inne propozycje, inne uwagi, może uwagi o charakterze prawnym? Nie widzę zgłoszeń.

Rozumiem, że został zgłoszony wniosek pana senatora Franciszka Bachledy-Księdzularza o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Może ja jednak zadam pytanie... a może nie.

W takim razie jeśli chodzi o pewne wątpliwości, które się pojawiły, to będziemy mieli jeszcze dwa tygodnie na sprecyzowanie swoich poglądów i ewentualne rozwianie tych wątpliwości lub ich zgłoszenie w trakcie debaty plenarnej.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jeszcze jakieś uwagi? A może ktoś z zaproszonych gości?

Skoro nie, to przystępujemy do głosowania. Padł wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (5)

Kto się wstrzymał od głosu? (4)

I kto jest przeciwny? (0)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że ustawa została przyjęta bez poprawek.

Chciałbym bardzo podziękować zaproszonym gościom za udział w posiedzeniu.

Ja bym prosił senatorów, żebyśmy jeszcze chwileczkę zostali, bo mamy jeszcze kwestię...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A sprawozdawcą... Proponuję, żeby sprawozdawcą była pani senator Apolonia Klepacz.

Pani przyjmuje ten obowiązek?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, bardzo proszę. Sprawozdawcą będzie pani senator Apolonia Klepacz.

Zamykam tę część posiedzenia komisji.

Dziękuję zaproszonym gościom.

Panie i panów senatorów bardzo proszę o pozostanie.

Dziękuję bardzo.

(Przerwa w obradach)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Bardzo dziękuję.

Ja sam też mam pewne wątpliwości. Proszę pań i panów senatorów, czy może są jeszcze jakieś refleksje po tej pierwszej części posiedzenia? Poza tym, że rząd, mamy nadzieję, popiera ten projekt...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(*Głos z sali*: Ciut, ciut.)

No tak, ale jaka może być nasza rola? Chyba taka, jakie zajęliśmy stanowisko.

Mam jeszcze jedną prośbę do państwa senatorów. Zostało poprawione nasze stanowisko w sprawie zabezpieczenia stopnia wodnego we Włocławku. I w związku z tym mam pytanie: czy są uwagi dotyczące tego stanowiska?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Macie państwo uwagi czy nie macie?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie macie druku ze stanowiskiem. To fatalnie w takim razie.

(*Głos z sali*: Ale tu jest kserograf...)

Dobrze, mamy jeszcze do początku obrad mniej więcej dwadzieścia minut. Sądzę, że powinniśmy dzisiaj przyjąć to stanowisko, żeby sprawie nadać bieg. Dlatego bardzo bym prosił o cierpliwość.

Zaraz będą powielone materiały. Ja mam egzemplarz tego stanowiska. Może w takim razie będę czytał?

(Głos z sali: Tak będzie najlepiej.)

Można czytać?

(*Głos z sali*: Można.)

Zaczynam.

"Stanowisko Komisji Ochrony Środowiska w sprawie zabezpieczenia stopnia wodnego we Włocławku.

Stopień wodny we Włocławku został zaprojektowany i wybudowany jako jeden z elementów kaskady dolnej Wisły, przy określonych parametrach technicznych. Wobec odstąpienia od realizacji kolejnych obiektów na rzece Wiśle od ponad trzydziestu lat nie są spełniane zakładane warunki pracy istniejącej budowli, a to w istotny sposób wpływa na pogarszanie się jej stanu technicznego, zagraża bezpieczeństwu mieszkańców, ich życiu i zdrowiu. Skutki ewentualnej awarii budowli grożą również katastrofą

ekologiczną o wymiarze trudnym do oszacowania – to jest ta propozycja pana senatora Łęckiego. Dotychczasowe działania podejmowane w celu zabezpieczenia stopnia wodnego można uznać za zadowalające, jednak w ocenie ekspertów stan budowli będzie się stopniowo pogarszał. Postępująca degradacja nie może być wyeliminowana bez podjęcia ostatecznych decyzji co do dalszych losów budowli.

Z dotychczasowych opracowań wynika, że są trzy możliwości rozwiązania problemu: spuszczenie wody i demontaż stopnia; wykonanie progu piętrzącego wodę dolną w profilu zapory we Włocławku poniżej zapory; budowa kolejnego stopnia zabezpieczającego w Nieszawie.

Komisja Ochrony Środowiska Senatu na dwóch posiedzeniach: w dniu 8lipca oraz na posiedzeniu wyjazdowym w dniu 17 września, zapoznała się ze stanem technicznym stopnia wodnego we Włocławku oraz z planami budowy stopnia zabezpeczającego w Nieszawie. Po wysłuchaniu stanowiska strony rządowej, władz samorządowych, opinii ekspertów w ślad za przyjętym w dniu 8 lipca stanowiskiem i wnioskami przyjętymi podczas wizji lokalnej komisja stwierdza:

Głównym i nadrzędnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców, nad którym dotychczas czuwają jednostki odpowiedzialne za stan budowli, wspierane przez władze lokalne. Mieszkańcy i przedstawiciele władz lokalnych uznają obecny stan zawieszenia za bardzo niekorzystny dla dalszego rozwoju regionu. Konieczne jest zatem pilne zgromadzenie środków finansowych na uzupełnienie dokumentacji – studium wykonalności, planu kosztów – która pozwoli na podjęcie optymalnej decyzji rozwiązującej problem docelowo, uwzględni wszystkie aspekty bezpieczeństwa, finansowe i środowiskowe. Niezbędna jest konsolidacja wysiłków finansowych w tym zakresie ze strony rządowej, władz samorządowych oraz wsparcie przez fundusze ochrony środowiska i partycypacja w kosztach przez jednostki czerpiące zyski z produkcji energii elektrycznej. Konieczne jest również ustalenie harmonogramu prac najpilniejszych i niezbędnych do wykonania oraz określenie kosztów ich realizacji. Ze strony parlamentarzystów konieczna jest współpraca w celu wprowadzenia ustawowych możliwości realizacji inwestycji w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne."

Przeczytałem wolno i czytelnie. Czy są uwagi pań i panów senatorów? Pan senator Łęcki, bardzo proszę.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Przeczytam akapit ze strony 1: "Konieczne jest również ustalenie harmonogramu prac najpilniejszych i niezbędnych do wykonania oraz określenie kosztów ich realizacji". Tu jest pewna niejasność, dlatego po słowach "prac najpilniejszych" trzeba może by dodać "i docelowych, niezbędnych do wykonania".

Przewodniczący Adam Graczyński:

Panie Senatorze, ten akapit dotyczy prac, które trzeba wykonać przed budową nowych obiektów, więc to określenie "najpilniejszych i niezbędnych" robi wrażenie poprawnego, bo mówimy o pracach, których wykonanie jest potrzebne, żeby utrzymać bezpieczeństwo stopnia...

Senator Włodzimierz Łęcki:

To może bez "i": "prac najpilniejszych, niezbędnych do wykonania". (*Przewodniczący Adam Graczyński*: Dobrze, w porządku.) Bo tak sugerujemy, że jest wiele czynności, a to jest jedna czynność.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze, jedna czynność. Dziękuję bardzo.

Jakie są jeszcze inne pytania i uwagi?

Z mojej strony byłaby jedna sugestia – może nie do końca jasno się wyraziłem – wynikająca z posiedzenia we Włocławku, zwracam się do uczestników tego posiedzenia. Tam była propozycja, żeby władze samorządowe podjęły starania zmierzające do zorganizowania konsorcjum, grupy inwestorów w celu umożliwienia czy rozpoczęcia ewentualnej budowy stopnia w Nieszawie.

Tam pojawił się taki wniosek – zwracam się do pani sekretarz – że władze samorządowe nie będą biernie czekać na rozwój sytuacji, tylko zgodnie z uchwałą sejmową będą szukać różnego typu partnerów do realizacji projektu tego obiektu. Czyli z naszego posiedzenia wynikałaby taka konstrukcja myślowa: zapora jest zabezpieczona, staramy się utrzymać stan bezpieczeństwa, wykonujemy najpilniejsze prace, robimy studium wykonalności i szukamy partnerów w ramach partnerstwa publicznoprywatnego. Stąd ta moja propozycja. Czy dla pani jasne jest to, że władze samorządowe podejmą starania o zorganizowanie grupy inwestorów w celu ewentualnego działania na rzecz budowy stopnia itd.?

Czy państwo się zgadzacie z takim stwierdzeniem? We Włocławku padł właśnie zarzut, że są bierni, dlatego proponuję taki zapis.

W związku z tym mam pytanie: czy są jakieś inne sugestie i uwagi dotyczące tego stanowiska?

Jako pierwszy zgłosił się pan senator Lewicki, bardzo proszę.

Senator Marian Lewicki:

Ja mam parę uwag. Pierwsza dotyczy fundamentalnych stwierdzeń, które tutaj się pojawiają. Otóż pan senator Łęcki zaproponował, aby we wstępie był taki zapis: "a to w istotny sposób wpływa na pogarszanie stanu technicznego". To jest ocena tego. Druga część tego zdania jest niebezpieczna, bo brzmi ona tak: "zagraża bezpieczeństwu mieszkańców, ich życiu i zdrowiu"...

(*Przewodniczący Adam Graczyński*: Prosiłbym, byśmy się od razu do tego ustosunkowali.)

To powstało na podstawie opinii. A gdy my już dziś stwierdzamy, że budowla tego typu zagraża życiu i zdrowiu, to wygląda to tak, jakby to nie podlegało dyskusji...

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze, to bardzo ważna uwaga. O tym mówiono we Włocławku i ja jestem pod presją informacji prezydenta i ekspertów, ale być może sformułowanie, które zapisaliśmy, jest za ostre.

(Głos z sali: Dalsza część...)

Tak, dalsza część: "a skutki ewentualnej awarii budowli"... byłaby dobra, jest w porządku.

(*Głos z sali*: Bo jeszcze jest tak...)

Dobrze.

Czy panie i panowie senatorowie zgadzacie się z uwagą pana senatora Lewickiego? Zgadzamy się?

Panie Senatorze Łęcki, zgadzamy się?

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Senatorze, Panie Przewodniczący, faktycznie obecny stan techniczny zagraża bezpieczeństwu. Gdyby nie prowadzono doraźnych prac zabezpieczających, groziłoby tak zwane osunięcie budowli piętrzącej. To jest naprawdę bardzo dramatyczna sytuacja, tym bardziej że – jak nas poinformowano i o czym wiem także z innych źródeł – poziom wody poniżej zapory obniżył się o około 3 m.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Tak jest, o tym mówiono.)

Następuje podmywanie i gdyby nie to, cośmy oglądali...

(Przewodniczący Adam Graczyński: Różnego typu działania...)

...to ta zapora mogłaby runąć, i to nie jest przesada. Stan zapory we Włocławku jest jednym z bardziej skomplikowanych technicznie i stanowi przykład zagrożenia bezpieczeństwa. Tak więc nie jest to przesada.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze. Pan senator przedstawił argumenty przeciwko propozycji pana senatora Lewickiego.

Pan senator Bargieł, proszę bardzo.

Senator Janusz Bargieł:

Ja bym lekko przychylił się do opinii pana senatora Lewickiego i znalazł pośrednie rozwiązanie tego problemu. My, że tak powiem, opieramy się przecież nie na swoich interpretacjach, tylko mamy... inaczej: opieramy się na swoich interpretacjach, ale interpretacjach ekspertyz. Może zatem ująć to tak: według ekspertów zajmujących się problemem...

Przewodniczący Adam Graczyński:

O, to jest rozwiązanie, dziękuję. Wprowadzamy więc takie sformułowanie, że według ekspertów, zdaniem ekspertów, tak?

(Głos z sali: Tak.)

I to konsumuje uwagi...

Tak, Panie Senatorze Lewicki?

(Senator Marian Lewicki: Można by to określić tak, że podjęliśmy tego rodzaju...)

Dobrze. Pani Sekretarz, wprowadzamy sformułowanie "zdaniem ekspertów". Rozumiem, że jesteśmy co do tego zgodni. Udało nam się osiągnąć konsensus.

Pan senator Lewicki ma głos, proszę bardzo.

Senator Marian Lewicki:

Ja jeszcze chciałbym się odnieść do składni językowej. Prosiłbym, żeby zwrócić uwagę na fragment, w którym wymieniamy to, co komisja stwierdza. W ostatniej części zacząłbym od słowa "koniecznym". Tam, gdzie piszemy, że głównym, koniecznym etc., etc., to prosiłbym, żeby tę formę zachować.

Jeśli chodzi o ostatnią część, w której zawarty jest skierowany do parlamentarzystów dezyderat w sprawie podjęcia działań na rzecz regulacji prawnych w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego, to jest to, powiedziałbym, pewne wyzwanie, które winno przełożyć się na działanie, i musimy mieć świadomość tego.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Rząd wniósł ten projekt, ten projekt jest już praktycznie gotowy. Chyba został już przedłożony na posiedzeniu Rady Ministrów i rząd zapowiada bardzo pilne przygotowanie tej ustawy. Ona jest niezbędna dla funkcjonowania Polski. Tak więc to ryzyko jest stosunkowo niewielkie.

(*Głos z sali*: Jeszcze jedno...)

Przepraszam, Panie Senatorze, ale pan senator Lewicki kontynuuje swoją wypowiedź, jak rozumiem.

(Senator Marian Lewicki: Jeżeli państwo pozwolicie, to ja te swoje uwagi...)

Bardzo proszę. Bardzo jestem panu wdzięczny. Panie Senatorze, bardzo dziękuję. Pan senator Lewicki skończył swoje wystąpienie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze.

Niedługo będziemy głosowali.

Pan senator Bargieł, bardzo proszę.

Senator Janusz Bargiel:

Ja mam jeszcze dwie sprawy. Pierwsza związana jest z zapisem mówiącym o tym, że naszym zdaniem niezbędna jest konsolidacja wysiłków finansowych strony rządowej, władz samorządowych, wsparcia przez fundusze ochrony środowiska, partycypacja w kosztach przez jednostki czerpiące zyski z produkcji energii elektrycznej. Czy nie należy tego doprecyzować, że w przypadku tej konkretnej zapory? Czy chæmy to ująć tak szeroko, że chodzi o wszystkie jednostki czerpiące ze wszystkich źródeł energii elektrycznej?

(Przewodniczący Adam Graczyński: Dotyczy to wyłącznie zapory.)

Dlatego myślę, że tutaj brakuje tego odniesienia, doprecyzowania.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Dobrze, oczywiście.)

Druga sprawa jest związana z fragmentem znajdującym się zaraz poniżej: konieczne jest również ustalenie harmonogramu prac najpilniejszych i niezbędnych do wykonania oraz określenie kosztów ich realizacji. Tutaj zdałoby się wskazać, kto powinien to robić – oczywiście, jeżeli koledzy się ze mną zgodzą – bo moim zdaniem tak pozostawiony zapis nie doprecyzowuje, czyja to jest odpowiedzialność: czy samorządów, czy tego zespołu, który tam ma powstać, czy czegokolwiek. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

My kierujemy, Panie Senatorze, swoje wystąpienie przede wszystkim do ministra środowiska, ale i do władz samorządowych, wojewódzkich i lokalnych, i to byłaby odpowiedź: powinni to robić adresaci. To jest jasne.

Czy są jeszcze jakieś pytania i uwagi pań i panów senatorów? Pani senator Apolonia Klepacz, bardzo proszę.

Senator Apolonia Klepacz:

W świetle wczorajszej dyskusji wydaje mi się, że umknęły nam jeszcze dwie sprawy. Pierwsza: w akapicie, w którym mówimy o trzech możliwościach rozwiązania problemu, sugerujemy budowę kolejnego stopnia zabezpieczającego w Nieszawie. Mówiliśmy, że wyrażamy na to zgodę i mamy świadomość tego, ale pod warunkiem, iż w kaskadzie dolnej Wiśle będzie on ostatnim stopniem – to wczoraj było mówione. Nie wiem, czy nie warto byłoby tego dopisać. Budowa kolejnego stopnia zabezpieczającego w Nieszawie ze wskazaniem, iż będzie on...

(*Przewodniczący Adam Graczyński*: Jako ostatniego, może tak?) ...ostatni kaskadzie dolnej Wisły, bo to determinuje szereg działań... (*Wypowiedź poza mikrofonem*)
No właśnie, szereg kolejnych...

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze, przepraszam, Pani Senator.

Zwracam się do pani sekretarz, do pani Elżbiety Lenard: budowa kolejnego stopnia zabezpieczającego w Nieszawie jako ostatniego w kaskadzie dolnej Wisły. Zapisała pani? To dobrze.

Bardzo proszę, pani senator kontynuuje.

Senator Apolonia Klepacz:

I druga sprawa. Proponuję, żebyśmy w zakończeniu przed zapisem "powyższe wnioski komisja kieruje do" zgłosili i zapisali postulat opracowania programu "Wisła" na wzór programu "Odra 2006", co pan senator wczoraj proponował.

Przewodniczący Adam Graczyński:

W tej sprawie odpowiedziałem, że był dezyderat, wystąpienie naszej komisji w sprawie strategii gospodarki wodnej w naszym kraju.

(Senator Apolonia Klepacz: Zatem nie umieszczamy tego w stanowisku.)

W taki sposób to argumentowałem, że będziemy domagać się powtórnie szybkiego opracowania strategii gospodarki wodnej i tam pojawi się problem Wisły, i wydawało mi się, że przekonałem pana senatora Janowskiego.

(*Senator Apolonia Klepacz*: Dobrze, czyli to wyłączamy.) Taka była moja wczorajsza argumentacja i powtarzam ją dzisiaj.

(Senator Apolonia Klepacz: Dziękuję.)

Dziękuję uprzejmie.

Kto z państwa senatorów ma jeszcze uwagi, sugestie? Widzę, że nikt.

W takim razie chciałbym bardzo podziękować za współpracę przy przygotowaniu tego stanowiska i rozumiem, że przyjmujemy stanowisko z tymi uwagami, które padły dzisiaj i wczoraj. Dziękuję bardzo wszystkim paniom i panom senatorom za bardzo konstruktywny wkład w przygotowanie tego stanowiska.

Może jeszcze je przegłosujemy.

Kto jest za przyjęciem tego stanowiska? (8)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, oczywiście.

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Kto jest przeciwny? (0)

Dziękuję. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła stanowisko w sprawie zabezpieczenia stopnia wodnego we Włocławku.

Jeszcze raz dziękuję bardzo wszystkim paniom i panom senatorom członkom komisji.

A, jeszcze jedno. Proszę pań i panów senatorów, przed chwilą dostarczono mi stanowisko rządu.

Proszę pani, proszę to skomentować. To jest stanowisko z 16 września, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze, do ewentualnego wykorzystania podczas debaty.

Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 50)

